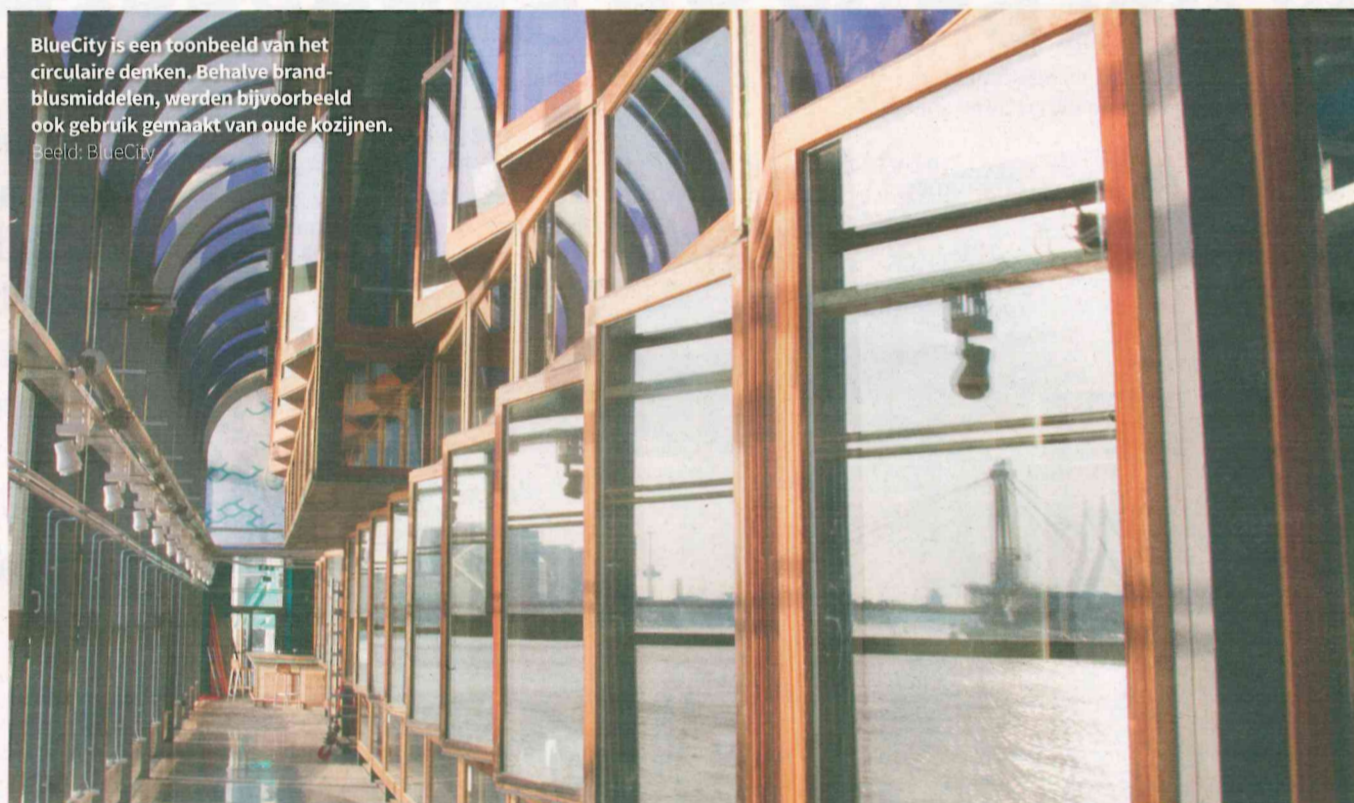

REPORTAGE

Tweede leven voor brandblusmiddelen

De transitie naar circulair bouwen betekent dat steeds meer gebruikt materiaal een tweede leven krijgt. Dat geldt ook voor brandblusmiddelen. Voor brandblussers, vluchtrouteaanduidingen en brandslanghaspels ligt dit tamelijk ongecompliceerd. Leidingen van sprinklerinstallaties daarentegen zijn lastiger opnieuw in te zetten. "Om die stap te maken moet circulariteit in het oorspronkelijke ontwerp zijn meegenomen."

BlueCity is een toonbeeld van het circulaire denken. Behalve brandblusmiddelen, werden bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt van oude kozijnen. Beeld: BlueCity

DOOR TIJDO VAN DER ZEE

Het nieuwe paviljoen van ABN Amro aan de Amsterdamse Zuidas is een toonbeeld van circulariteit. Oude stoeptegels op de vloer, tweedehands spijkerbroeken tegen het plafond en hergebruikte kozijnen in de gevel. Het wekt dan ook geen verbazing dat ook de brandblusmiddelen al in een eerder leven dienst hebben gedaan. "Wij hebben hierover gesproken gehad met *urban miner* 'New Horizon' en alle mogelijke onderwerpen besproken die in aanmerking kwamen voor het toepassen van hergebruikt materiaal", zegt ABN Amro-woordvoerder Karen de Vries. "Daaruit is naar

voren gekomen dat de brandslanghaspels in deze situatie goed toepasbaar zijn." Daarnaast gebruikt horeca-exploitant Vermaat in het gebouw losse, hergebruikte brandblussers.

Goedkoper

Het grotere obstakel, zegt Oldengarm, is economisch van aard. "Het is goedkoper om een nieuwe brandslanghaspel aan te schaffen dan een gebruikte in te kopen. Dat heeft ermee te maken dat het voor een sloper aantrekkelijker is om het als oud ijzer te verkopen dan het voorzichtig te demonteren, op te slaan en weer in de markt te zetten." Want bedenk wel, zegt Oldengarm, dat een nieuwe haspel niet meer dan 200 à 300 euro kost; welke sloper wil voor dit bedrag al dat werk verzetten?

Het oude Tropicana-zwembad in Rotterdam werd omgebouwd tot circulair kantoren- en eventcentrum en maakt gebruik van tweedehands brandapparatuur. Beeld: BlueCity

"De sprinklerkoppen mogen niet nogmaals worden gebruikt."

Doordat de markt voor hergebruikte materialen nog zo klein is en gefragmenteerd, is het gangbare mechanisme van prijsvorming door vraag en aanbod nog niet helemaal van toepassing. Neem bijvoorbeeld een grote aannemer. Die heeft vaak zelf wel een oud pand waar hij werkzaamheden uitvoert en waar hij oude spullen uit kan halen voor hergebruik. Wat is dan precies de prijs van die materialen?

Handelsmerk

Architect Floris Schiferli van architectenbureau Superuse heeft van hergebruikt zijn handelsmerk gemaakt. Zo maakte hij het ontwerp voor Blue City, het oude Tropicana-zwembad in Rotterdam, waar hij bestaande brandapparatuur opnieuw inzet. En dit deed hij ook bij een oude loods, DordtYart in Dordrecht. "Brandhaspels, vluchtrouteaanduiding en meer van dit soort zaken, zijn, mits de staat en keuring het toelaten, prima inzetbaar", zegt hij. Maar waar vindt hij die dan? "Op Marktplaats, bij bekende sloop- en demontagebedrijven en grocers van hergebruikt materiaal. Opdrachtgevers vinden dit bijna nooit een

probleem." Sterker nog, ze lijken haast in de rij te staan. Schiferli zegt dat hij projecten heeft lopen in onder meer Amsterdam (zoals restaurant Moes), Rotterdam (Podium Worm), Maastricht en Den Haag.

Zo eenvoudig als je een tweedehands brandblusser installeert, zo lastig blijkt de sprinklerinstallatie, zegt Oldengarm. "De sprinklerkoppen mogen niet worden hergebruikt." Dat heeft ermee te maken, zegt hij, dat het gevaar bestaat dat je bij demontage het jukje verbuigt, waardoor er spanning op het glas komt te staan. "En dit zou dan op een ongewenst moment kunnen breken."

Modulair ontwerpen

De leidingen van de sprinklerinstallatie kunnen "theoretisch gesproken" wel worden hergebruikt, maar dit is nog niet zo eenvoudig. Die moeten namelijk precies passen in het nieuwe gebouw, anders moet je ze op maat gaan zagen en buigen. Dat is lastig. Net als dat de demontage van de sprinklerinstallatie uit het oude gebouw lastig is. Dit is bijna niet te doen zonder beschadigingen toe te brengen. Oldengarm: "Je moet hier dus eigenlijk tijdens het bouwen aan de voorzijde van het proces al rekening mee houden. Dat je modulair ontwerpt en dat je schadevrij kan demonteren. Dat is de circulaire gedachte."